

การจัดการฐานข้อมูลความรู้ด้านส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม
ในกลุ่มชาติพันธุ์และคนชายขอบ
ศูนย์พัฒนาอนามัยพื้นที่สูง กรมอนามัย
รอบ 6 เดือนแรก (ตุลาคม 2558 – มีนาคม 2559)

การจัดการฐานข้อมูล (Database Management) หมายถึง การบริหารแหล่งข้อมูลองค์ความรู้ การส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมในกลุ่มชาติพันธุ์และคนชายขอบ ที่เก็บรวบรวมไว้ที่คลังความรู้ ศูนย์พัฒนาอนามัยพื้นที่สูง (Health Knowledge Center : HKC) เพื่อเป็นคลังข้อมูล

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. กำหนดประเด็นองค์ความรู้
2. ออกแบบและวางแผนการได้มาซึ่งองค์ความรู้จากแหล่งต่างๆ
3. สกัดองค์ความรู้ทางวิชาการ
4. นำเข้าและจัดทำระบบฐานข้อมูลองค์ความรู้ทางวิชาการ
5. จัดทำสารสนเทศทางวิชาการกลุ่มชาติพันธุ์และคนชายขอบ เพื่อใช้การประโยชน์ ในลักษณะต่างๆ อาทิ การตัดสินใจเชิงนโยบาย/นำเข้าคลังข้อมูล /ประกอบการศึกษาวิจัยต่อยอด ฯลฯ

ผลการดำเนินงานตามขั้นตอน (รอบ 6 เดือนแรก ตุลาคม 2558 – มีนาคม 2559)

เป็นการดำเนินงานใน 3 ขั้นตอน ได้แก่

1. กำหนดประเด็นองค์ความรู้
2. ออกแบบและวางแผนการได้มาซึ่งองค์ความรู้จากแหล่งต่างๆ
3. สกัดองค์ความรู้ทางวิชาการ

ดังรายละเอียดดังนี้

1. กำหนดประเด็นองค์ความรู้

คณะกรรมการพัฒนาวิชาการ และงานข้อมูลฝ่ายบริหารยุทธศาสตร์ ได้ร่วมกันกำหนดประเด็นความรู้ โดยพิจารณาและกำหนดผลงานวิชาการ ที่จะนำเข้าคลังความรู้ จากแหล่งผลิตงานวิชาการ จำนวน 2 แหล่ง ได้แก่

1. องค์ความรู้จากการศึกษาวิจัยของศูนย์ฯ ปีงบประมาณพ.ศ.2559 จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่
 - 1.1 การวิจัยเรื่อง การจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง ในพื้นที่หมู่บ้านพัฒนาเพื่อความมั่นคงพื้นที่ชายแดน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่
 - 1.2 การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุชาวไทยภูเขา เผ่ากะเหรี่ยง ในพื้นที่หมู่บ้านพัฒนาเพื่อความมั่นคงพื้นที่ชายแดน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดแม่ฮ่องสอน
 - 1.3 การวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาและผลกระทบต่อสุขภาพ ด้านการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่จุดผ่านแดนผ่องปรน จังหวัดแม่ฮ่องสอนกับบริเวณ สหภาพเมียนมาร์

2. องค์ความรู้ศูนย์พัฒนาอนามัยพื้นที่สูงที่มีอยู่ แบ่งตาม

2.1 หมวดหมู่ความรู้ตามกลุ่มอายุ เช่น อนามัยแม่และเด็ก อนามัยผู้สูงอายุ สิ่งแวดล้อมและผลกระทบ ฯลฯ

2.2 ประเภทของความรู้ ได้แก่ บทความวิชาการ (Article) งานวิจัย (Research report) การบรรยาย/นำเสนอทางวิชาการ ฯลฯ

2.3 กลุ่มเป้าหมาย (กลุ่มชาติพันธุ์ และกลุ่มคนชายขอบ)

2. องค์ความรู้ของศูนย์ฯที่มีอยู่แล้ว นำมาจัดหมวดหมู่

2. ออกแบบและวางแผนการได้มาซึ่งองค์ความรู้

2.1 ผู้รับผิดชอบโครงการวิจัย ทั้ง 3 เรื่องได้วิเคราะห์ และกำหนดองค์ความรู้จากงานวิจัย ดังนี้

1.1 “ขยะบนพื้นที่สูง” จากการศึกษาเรื่อง การจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง ในพื้นที่หมู่บ้านพัฒนาเพื่อความมั่นคงพื้นที่ชายแดน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่

1.2 “ผู้ดูแล (Care giver) ผู้สูงอายุชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง” จากการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุชาวไทยภูเขา เผ่ากะเหรี่ยง ในพื้นที่หมู่บ้านพัฒนาเพื่อความมั่นคงพื้นที่ชายแดน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดแม่ฮ่องสอน

1.3 “สุขภาพคนชายขอบ ด้านการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม” จากการศึกษาเรื่อง การศึกษาปัญหาและผลกระทบต่อสุขภาพ ด้านการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่จุดผ่านแดนผ่อนปรน จังหวัดแม่ฮ่องสอนกับรัฐฉาน สหภาพเมียนมาร์

2.2 งานข้อมูลและประเมินผล ทบทวนคลังความรู้หน่วยงานที่ผ่านมา และกำหนดเนื้อหาและขั้นตอนการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2559 และประสานความร่วมมือกับฝ่ายวิชาการ ซึ่งเป็นกลุ่มผลิตองค์ความรู้ของหน่วยงาน ในการผลิตและนำเสนอองค์ความรู้เข้าสู่คลังความรู้และหน่วยงาน

3. สกัดองค์ความรู้ทางวิชาการ

3.1 ได้องค์ความรู้ จำนวน 3 เรื่อง เตรียมนำเข้าสู่คลังความรู้

1. ขยะบนพื้นที่สูง

2. ผู้ดูแล (Care giver) ผู้สูงอายุ ชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง

3. สุขภาพคนชายขอบ ด้านการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม

3.2 นำเข้า องค์ความรู้ศูนย์พัฒนาอนามัยพื้นที่สูงที่มีอยู่ เข้าสู่คลังความรู้

ศูนย์พัฒนาอนามัยพื้นที่สูง (Health Knowledge Center : HKC) ประเภทวารสาร โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สิ่งจะดำเนินการต่อไป ในรอบ 9 เดือน (เมษายน – มิถุนายน 2559)

1. สกัดองค์ความรู้เพิ่มเติม จากการดำเนินโครงการวิจัย 3 โครงการ และกำหนดองค์ความรู้ เรื่องการตายของมารดาและทารก ในกลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูง และการจัดการคุณภาพน้ำประปาภูเขา เป็น ประเด็นเพิ่มเติมเพื่อการสกัดองค์ความรู้ ให้สอดคล้องกับการเป็นประเด็นนำในการบริหารการเปลี่ยนแปลง ของหน่วยงาน

2. รวบรวมและผลิตผลงานวิชาการ โดยเฉพาะองค์ความรู้เรื่อง การตายของมารดาและทารก ในกลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูง และการจัดการคุณภาพน้ำประปาภูเขา เป็นองค์ความรู้ของหน่วยงาน นำเข้า คลังข้อมูลศูนย์พัฒนาอนามัยพื้นที่สูง (Health Knowledge Center : HKC)

3. นำองค์ความรู้ จากข้อ ที่ 1 และ 2 เข้าคลังข้อมูลศูนย์พัฒนาอนามัยพื้นที่สูง (Health Knowledge Center : HKC)